

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

В І С Н И К

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 1 (36)

спецвипуск до

*Всеукраїнського актуального мережевого семінару
«Сучасна дошкільна освіта: стратегія, тактика,
виміри змін»*

та

*I-го Регіонального конкурсу есе англійською мовою
“Vinnytsia Thinks English”*

Вінниця – 2021

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу

ВИПУСК № 1 (36)

Свідоцтво про державну реєстрацію

друкованого засобу масової інформації

Серія ВЦ № 1065-423-ПР від 24 грудня 2019 року

Журнал

(науково-виробничий, навчальний, довідковий)

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, російська, англійська, німецька

Тематичні напрями Вісника:

- ❖ Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- ❖ Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- ❖ Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- ❖ Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- ❖ Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- ❖ Challenges in Education
- ❖ Відомі імена року
- ❖ Конкурси

Номер затверджено на засіданні науково-методичної ради

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Протокол № 2 від 18 березня 2021 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.; **відповідальний редактор:** методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Заболотний В.Ф., д.філ.н. Войцехівська Н.К., д.філ.н., проф. Слободинська Т.С., спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В., к.мист-ства Іскра С.І., к.пед.н. Головська І.В., спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Луцинкевич Л.А., Царик А.П.

Відповідальність за зміст статей несуть автори

Матеріали видаються в авторській редакції

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу/[ред.кол.: Войцехівський К.Ф. (гол.ред) та інші]. – Вінниця: Вінницька міська друкарня, 2021. – Випуск 1(36). – 160с.

СУЧАСНА ДОШКІЛЬНА ОСВІТА: СТРАТЕГІЯ, ТАКТИКА, ВИМІРИ ЗМІН

Концептуальні засади програми «Нова українська школа» у поступі до цінностей.	
ЖУРБА К. О.	5
Формування креативної компетентності майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти в умовах сучасного освітнього простору. ЗАСИПКІНА Л.А.	10
Готовність до інноваційної діяльності як складова професійної компетентності сучасного вихователя. РУДА Т. В.	13
Організація дистанційного навчання на факультеті дошкільної освіти та музичного мистецтва. ФЕДЧИШИНА Т.Л.	16
Підготовка майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти до реалізації інтерактивних технологій в інклюзивному освітньому середовищі. ТОКАР Л. П.	21
Психологічна компетентність майбутнього вихователя як складова його педагогічної майстерності. КЛИМЕНКО О. Ф.	26
Формування інклюзивної компетентності майбутнього вчителя початкових класів при вивченні педагогічних дисциплін. ЛУЦИНКЕВИЧ Л. А.	30
Наступність у роботі ЗДО та початкової школи як передумова якісної неперервної освіти. МИХАЙЛИШИН Р. Р.	35
Виховна робота в закладі вищої освіти як умова професійної підготовки майбутніх вихователів. ПІСОЦЬКА Л.С.	41
Модель організації здоров'язберігаючого навчально-виховного процесу в сучасному закладі дошкільної освіти. РАТОВСЬКА Г.Ф.	45
Психологічні особливості адаптації дітей з особливими освітніми потребами до умов закладу дошкільної освіти. СЛИЗЬКОУХА О.О.	49
Художня література як важливий засіб виховного впливу на особистість дитини дошкільного віку. СЕРГЄЄВА З. П.	52
Використання елементів ейдетики в роботі з дітьми шестирічного віку. РЕМЕНЯК Т.С.	56
Інноваційні технології в ознайомленні дітей дошкільного віку з художньою літературою. ПАСІКОВА Н.І.	60
Використання інноваційних оздоровчих технологій в закладах дошкільної освіти. ПАВЛЮК Л.П.	67
Мистецько-педагогічний потенціал музики в системі дошкільної освіти України. МАЗУР А. М.	70
Психологічна рівновага батьків – як запорука успішного виховання дітей в умовах пандемії. БЕВЗ В.В.	74
Організація роботи з обдарованими дітьми в закладі дошкільної освіти. БОРАК Н.А.	78
STREAM-освіта у сучасному дошкіллі. ВОЙТЕНКО О.М.	82
Формування професійного іміджу музичного керівника закладу дошкільної освіти. ГАВРИЛЮК О. А.	85
Формування природничої компетентності у дітей дошкільного віку в контексті творчої спадщини Василя Сухомлинського. ДРАЧЕНКО В.В.	88

Застосування інтерактивних методів у професійній діяльності педагога ЗДО на засадах концепції НУШ. ЗАГРИЗЛА В. В.	92
Розвиток музично-сенсорних здібностей дітей дошкільного віку засобами музичної виразності. КАСЬКО Т.В.	96
Умови організації інклюзивного навчання в закладах дошкільної освіти. СОРОЧАН М.П.	99
Музично-дидактичні ігри як засіб розвитку сенсорних здібностей. БОГОЦЬКА В.М.	103
Виклики часу: нові ролі викладача ВНЗ –коуч, тьютор, фасилітатор. ТАРАШЕВСЬКА О.В.	106
Креативність– складова фахової підготовки майбутніх учителів. ТВЕРДОХЛІБ Н. В.	109
Методика викладання образотворчого мистецтва в контексті підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти. ХОМІЦЬКА Н.М.	112
Формування професійної самосвідомості майбутнього вихователя як умова його професіоналізації. ЦІСАР І. В.	114

ЕСТЕТИЧНЕ, ПРАВОВЕ ТА ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ ЯК ЗАПОРУКА УСПІШНОГО МАЙБУТНЬОГО КРАЇНИ

Музичне заняття – головна форма навчання і формування художньої майстерності. КАЛАШНЮК Є.Й.	118
Формування національної самосвідомості студентів засобами української народної пісенної культури. МАЗУР А. М.	123
Удосконалення фізичної підготовленості здобувачів освіти навчальних закладів ДСНС України засобами гирьового спорту. КРАСУЦЬКИЙ В. М., ОСАДЧУК О. Ю., ПАЛАМАРЧУК Ю. Г.	127
Право на освіту у сучасному вимірі. ПЛОТИЦЬКА Ю.П.	132
Успіхи та досягнення легкоатлетів вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу. ПРИСЯЖНЮК Д.С. КОВІНЬКО М.С.	135

ВІДОМІ ІМЕНА 138

Баснописець И.А. Крылов. Мораль и дидактика. **МЕЛЬНИК Т.Н., КИСЕЛЁВ Д.Л.**

ШКОЛА МОЛОДОГО ВЧЕНОГО

Методика використання інформаційних технологій на уроках з основ здоров'я в 4 класі. БОГДАНА ДЗЮБЕНКО	141
Розвиток спритності дітей шкільного віку засобами дзюдо. УЛЯНА КІСІЛЬ	145
Використання інформаційних технологій навчання на уроках математики в початкових класах. ДІАНА МУДРАК	148
Музикознавчі аспекти використання творів Л.В. Бетховена на уроках музичного мистецтва в початкових класах. АНАСТАСІЯ ХАРЧУК	151
І-Й РЕГІОНАЛЬНИЙ КОНКУРС ЕСЕ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ “VINNYTSIA THINKS ENGLISH”	155
ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ СТАТЕЙ	

7. Полуніна О.В. Психологічна компетентність викладача вищого педагогічного навчального закладу як чинник успішності управління процесом учіння студентів: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня. канд. психол. наук: спец.: 19.00.07 «Педагогічна та вікова психологія» / О.В. Полуніна. - К., 2004. - 16 с.

8. Щербакова Т.Н. Психологическая компетентность учителя: акмеологический анализ: автореф. дис. на соискание учён. степени докт. психол. наук: спец.: 19.00.13 «Психология развития, акмеология» / Т.Н. Щербакова. - Ростов н/Д., 2006. - 26 с.

*Стаття надійшла до редакції
Ілюстопада 2020*

**ФОРМУВАННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО
ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ПЕДАГОГІЧНИХ
ДИСЦИПЛІН**

УДК 373.3.043.2 – 06.2\3

ЛУЦИНКЕВИЧ Л. А.

заступник декана педагогічного факультету, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

The article is devoted to the problem of preparation of future primary school teachers for pedagogical activity in the conditions of inclusive education. Based on the analysis of the works of domestic and foreign scholars on the theory and practice of inclusive education, the essence of the concept of «inclusive teacher competence» is revealed. Priority is paid to the role of the pedagogical discipline «Fundamentals of Inclusive Pedagogy» in the system of training future professionals to work with children with special educational needs in primary school.

Key words: *inclusive education, inclusive pedagogy, teacher training, professional competence, inclusive competence, special educational needs, academic discipline.*

Постановка проблеми. Розбудова інклюзивної системи освіти пов'язана з необхідністю створення інклюзивних шкіл, класів для навчання осіб з особливими освітніми потребами (далі ООП) за індивідуальною освітньою траєкторією, надання психолого-педагогічних і корекційно-розвиткових послуг, впровадження допоміжних засобів для навчання тощо. Враховуючи зазначене, актуалізується проблема підготовки педагога, здатного забезпечити здобуття якісної загальної середньої освіти особами з ООП, а саме: належно організувати безпечне освітнє інклюзивне середовище, адаптувати

освітні програми й плани, методи, засоби та форми навчання, використати для цього науково обґрунтовані, перевірені досвідом сучасні, інноваційні підходи, стратегії тощо.

У нашому дослідженні ми зосередили увагу на осмисленні змісту та особливостей підготовки майбутніх вчителів початкової школи до навчання й виховання дітей в умовах інклюзивної освіти при вивченні педагогічної навчальної дисципліни «Основи інклюзивної педагогіки».

Аналіз досліджень. Аналіз науково-педагогічної літератури, інших джерел інформації засвідчив, що в галузі освіти й науки є значні напрацювання вітчизняних і

зарубіжних вчених з проблем професійної підготовки майбутніх педагогів, зокрема: обґрунтовано наукові теоретико-методологічні засади професійної підготовки майбутніх учителів (В. Бондар, А. Вербицький, С. Вітвицька, О. Дубасенюк, І. Зязюн, Н. Кузьміна, В. Лозова, Н. Ничкало, С. Сисоєва, С. Сластьонін, А. Хуторський та ін.); визначено основи формування професійних компетентностей майбутніх педагогів (О. Антонова, І. Зимня, А. Маркова, Л. Мітіна, О. Овчарук, О. Пометун та ін.) і формування фахових компетентностей майбутніх учителів початкової школи (К. Авраменко, Н. Бібік, Л. Коваль, С. Литвиненко, С. Мартиненко, О. Савченко, Л. Хомич та ін.).

Зважаючи на проблему нашого дослідження та визнаючи незаперечність залежності ефективності інклюзивної освіти від формування інклюзивної компетентності педагога, було проаналізовано останні наукові розвідки з питань інклюзії, інклюзивного навчання та підготовки майбутніх фахівців до роботи в інклюзивному освітньому середовищі. Підтверджено думку про те, що означена проблема має значні науково-теоретичні та практичні доробки, зокрема: визначено філософські й теоретико-методологічні основи інклюзивної освіти (О. Безпалько, В. Бондар, О. Будник, М. Захарчук, А. Колупаєва, О. Мартинчук, Н. Назарова, Ю. Найда, Т. Сак, Н. Софій, О. Таранченко та ін.); окреслено різні аспекти підготовки й готовності майбутніх педагогів до професійної діяльності в умовах інклюзивної освіти (Л. Антонюк, І. Демченко, О. Кузьміна, Т. П'ятакова, І. Хафізулліна, В. Хітрюк, Ю. Шуміловська та ін.) ; шляхи розвитку інклюзивної компетентності майбутніх вчителів (С. Альохіна, І. Демченко, С. Наход, Т.

П'ятакова, І. Хафізулліна, В. Хітрюк, З. Шевців й ін.).

Унаслідок аналізу досліджень констатовано, що проблему формування інклюзивної компетентності майбутніх вчителів початкової школи в умовах педагогічного коледжу не було досліджено, хоча вона вимагає окремої уваги.

Мета статті полягає в розкритті сутності поняття «інклюзивна компетентність педагога»; визначенні особливостей формування інклюзивної компетентності майбутнього вчителя до роботи в умовах інклюзивного навчання при викладанні навчального курсу «Основи інклюзивної педагогіки».

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасна школа, зокрема початкова, адже з неї розпочато розбудову Нової української школи, має створити умови для навчання та виховання дітей з особливими освітніми потребами відповідно до європейських принципів і стандартів життя, залучити учнів до спільної діяльності й сприяти їхній соціалізації, успішному оволодінню суспільним досвідом. У зв'язку з цим заклад загальної середньої освіти потребує нового вчителя, готового до широкого застосування методів інтегрованого й диференційованого викладання, заснованих на співпраці (використання ігор, проєктів, експериментів, групових завдань тощо); учителя – не як єдиного наставника та джерела знань, а як коуча, фасилітатора, тьютора, модератора в індивідуальній освітній траєкторії дитини [3, с. 15].

Своєю чергою інклюзивне навчання розглядають як процес урахування й відповіді на різноманітні освітні потреби учнів шляхом забезпечення їхньої участі в навчанні, культурних заходах і житті громади, зменшення випадків виключення в

освіті [3, с. 12] та спосіб отримання освіти, при якому діти з особливими освітніми потребами навчаються в загальноосвітньому середовищі разом зі своїми однолітками за місцем свого проживання, що є альтернативою інтернатній системі, де вони утримуються та навчаються окремо від інших дітей, або індивідуальному навчанню [5, с. 66].

З метою підготовки бакалаврів за спеціальністю «Початкова освіта», здатних забезпечити якісне інклюзивне навчання дітей з особливими освітніми потребами з дітьми із нормотиповим рівнем розвитку в педагогічному коледжі навчальним планом передбачено вивчення навчальної дисципліни «Основи інклюзивної педагогіки». Метою курсу є ознайомлення здобувачів вищої освіти із теоретичними основами інклюзивної педагогіки, змістом інклюзивного навчання та виховання дітей з особливими освітніми потребами, способами реалізації інклюзії в початкових класах закладу загальної середньої освіти.

«Основи інклюзивної педагогіки» як навчальний курс охоплює два змістових модулі, а саме: «Теоретичні й законодавчо-нормативні засади інклюзивної педагогіки» і «Організація професійної діяльності вчителя початкової школи в умовах інклюзивного класу». Перший модуль має теоретичне спрямування й дозволяє здобувачам вищої освіти засвоїти теоретико-методологічні, законодавчо-нормативні й правові, організаційно-методичні засади інклюзивної освіти в Україні, усвідомити сутність дитиноцентризму в інклюзивній освіті, зокрема: що дитина з особливими освітніми потребами має спільні для всіх дітей потреби, головна з них – любов, розуміння, сприйняття її неповторності; має право на спосіб життя максимально наближений до нормального життя; навчатися може кожна

дитина без винятку, але необхідно створити сприятливі для цього умови тощо.

Другий модуль полягає у формуванні практичної (операційної) готовності майбутнього педагога забезпечувати реалізацію функцій, покладених на нього, розв'язувати проблеми в умовах інклюзивного навчання. Студенти набувають знання, навички, здатності в реалізації мультидисциплінарного підходу в інклюзії, що передбачає участь у супроводі дітей з особливими освітніми потребами не лише педагогів, але й інших фахівців (психолог, дефектолог, асистент вчителя, соціальний педагог, медичний працівник та ін.), командної роботи; забезпечувати індивідуалізацію та диференціацію викладання, що дозволяє майбутньому вчителю вести облік індивідуальних, психофізичних особливостей учнів, адаптувати (за необхідності модифікувати) навчальну програму, розробляти індивідуальну програму розвитку дитини з врахуванням її психофізіологічного, фізичного, когнітивного, емоційного розвитку; застосовувати різноманітні методи, прийоми, засоби та форми, співвідносити їх із змістом навчання дітей з порушеннями психофізичного розвитку тощо.

Вивчення інклюзивної педагогіки як галузі системи педагогічних наук, що досліджує процес спільного навчання й виховання нормативних дітей і дітей з особливими освітніми потребами та здійснює пошук ефективних шляхів задоволення індивідуальних потреб усіх учнів в умовах загальноосвітнього навчального закладу [5, с. 19], дозволяє сформувати базові компетентності та зацентрувати увагу на формуванні інклюзивної компетентності майбутнього

вчителя початкової школи, зокрема забезпечити розвиток:

- професійно-педагогічної компетентності (обізнаність із новітніми науково обґрунтованими відомостями з інклюзивної педагогіки, інноватики інклюзивного навчання; здатність до продуктивної професійної праці на основі розвиненої педагогічної рефлексії, готовність до змін у початковій школі);

- соціально-громадянської компетентності (володіння знаннями про права й свободи людини; усвідомлення громадянського обов'язку, почуття власної гідності; здатність до ефективної командної роботи);

- загальнокультурної компетентності (усвідомлення власної національної ідентичності як підґрунтя відкритого ставлення та поваги до розмаїття інших культурних цінностей);

- мовно-комунікативної компетентності (володіння знаннями й вміннями педагогічного спілкування в інклюзивному освітньому середовищі; здатність досягати педагогічних результатів засобами продуктивної комунікативної взаємодії всіх учасників інклюзивного навчання);

- психолого-фасилітативної компетентності (усвідомлення ціннісної значущості фізичного, психічного й морального здоров'я дитини – здатність сприяти творчому становленню молодших школярів та їхній індивідуалізації);

- підприємницької компетентності (уміння генерувати нові ідеї й ініціативи, втілювати їх у життя задля власного розвитку, добробуту);

- інформаційно-цифрової компетентності (здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, отримувати

інформацію та оперувати нею відповідно до власних потреб і вимог сучасного інформаційного суспільства) [3, с. 16-17].

Сучасна початкова школа вимагає від кожного вчителя уміння використовувати фахові знання, уміння й навички для розв'язання стандартних і нестандартних педагогічних задач і проблем, пов'язаних із спільним навчання дітей з різним рівнем психофізичного розвитку, особливостями навчальної діяльності, фахової, методичної та психологічної готовності виконувати мультидисциплінарну діяльність в умовах інклюзії. В контексті нашого дослідження, інклюзивну компетентність слід розглядати як складову професійної компетентності майбутнього вчителя початкових класів.

Аналіз проблеми дає змогу виокремити різні підходи до визначення інклюзивної компетентності вчителя, зокрема: інклюзивна компетентність – це складна інтегрована якість особистості, зміст якої розкривається через комплекс компетенцій, котрі й визначають ефективність професійної діяльності (В. Хитрюк); це інтегральна якість особистості, що виявляється в загальній здатності й готовності до виконання на високому рівні професійної діяльності сфері інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами, здатності нести професійну відповідальність за результати цієї діяльності, постійно підвищувати рівень своєї професійної діяльності (О. Мартинчук); це особистісна психологічна готовність до соціально-педагогічної діяльності, зміст якої розкривається через комплекс особистісно значущих якостей та професійних компетентностей і компетенцій (З. Шевців) [5, с. 68].

Ми погоджуємося з думкою дослідниці І. Хафізулліної, що інклюзивна компетентність учителя – це інтегративне

особистісне утворення, що обумовлює здатність здійснювати професійні функції в процесі інклюзивного навчання, враховуючи різні освітні потреби учнів і забезпечуючи включення дитини з обмеженими можливостями здоров'я в середовище закладу загальної середньої освіти, створюючи умови для її розвитку й саморозвитку [2, с. 27];

Під час навчальних занять, самостійної роботи з дисципліни студенти долучаються до моделювання освітнього процесу в новій українській школі, аналізу педагогічних ситуацій, використання дидактичних ігор, відповідно, набувають умінь, навички, здатності виконувати конкретні професійні завдання в умовах інклюзивного навчання, застосовувати сучасні способи сприяння процесові інклюзії молодших школярів з особливими освітніми потребами в соціум закладу загальної середньої освіти, розв'язувати проблеми командної взаємодії учасників освітнього процесу, провадити пед. супровід.

Інклюзивна компетентність майбутнього вчителя неможлива без здатності усвідомлювати власні цілі, особливості та результати діяльності, тому кожне заняття, пошукова робота студентів містить різноманітні способи рефлексії, у ході якої вони аналізують реальний стан справ, контролюють, оцінюють і переосмислюють свої здібності, дії, особистісні досягнення тощо. Це дозволяє майбутнім учителям свідомо організовувати власну навчальну діяльність, осмислено засвоювати навчальний матеріал, сприяє їх професійному становленню та самовдосконаленню. Здатність до рефлексії

є обов'язковою умовою ефективної роботи вчителя з дітьми з особливими освітніми потребами.

Слід зауважити, що формування інклюзивної компетентності потребує належної проблемності навчання, активізації та мотивації діяльності студентів, забезпечення умов для інтерактивної роботи над засвоєнням навчального матеріалу, співтворчості викладача й студентів між собою, групового й кооперативного навчання. Саме така організація навчання майбутніх фахівців припускає їхню самоактуалізацію, самокорекцію, рефлексивне мислення, функціонально спрямовує на професійну діяльність в умовах інклюзивного освітнього середовища, формує значущі для цього якості та властивості.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. У педагогічному коледжі створено належні умови для підготовки майбутніх вчителів початкових класів до професійної діяльності в інклюзивному освітньому середовищі Нової української школи. Викладання навчальної дисципліни «Основи інклюзивної педагогіки» під час підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Початкова освіта» – дієвий шлях формування їх інклюзивної компетентності в навчанні й вихованні учнів початкової школи.

Наше дослідження охопило лише окремі аспекти порушеної проблеми, подальші наукові розвідки можуть бути пов'язані з формуванням ціннісних орієнтацій як складової інклюзивної компетентності майбутнього вчителя.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Колупаєва, А. (Ред.). (2012). Основи інклюзивної освіти. Київ: А.С.К.

2. Наход, С. (січень, 2020). Інклюзивна компетентність у складі «soft skills» майбутніх педагогів початкових класів. *Вісник університету імені Альфреда Нобеля. Педагогічні науки*, 1(19), 225-232.
3. Порошенко, М. та ін. (Ред.). (2018). Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів. *Сутність інклюзивного навчання. Міжнародні стандарти з прав людини у сфері освіти*. Київ, 12-24.
4. Про освіту. Закон, № 2145-VIII. Розділ 1. Ст. 1 § 20, ст. 6. Розділ 2. Ст. 20 (2017). (Редакція станом на 01.01.2021).
5. Шевців, З. (2019). Основи інклюзивної педагогіки. Львів: Новий світ.

*Стаття надійшла до редакції
8 лютого 2021*

НАСТУПНІСТЬ У РОБОТІ ЗДО ТА ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЯК ПЕРЕДУМОВА ЯКІСНОЇ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ

УДК 373.2\3.011.33 – 022.316

МИХАЙЛИШИН Р. Р.

методист ВСП «Педагогічний фаховий коледж Львівського національного університету імені Івана Франка», асистент кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи факультету педагогічної освіти ЛНУ імені Івана Франка

The article considers the theoretical aspects of continuity between preschool and primary education. It analyses the approaches to the definition of "subsequence". The author determines the structure of continuity; singles out the principles, basic trends of interaction and links of the content, programs, methods and forms of training in the preschool and primary education institutions.

Key words: *subsequence, preschool education, primary education, continuity, prospects, educational activity, personality development.*

Постановка проблеми (актуальність). Реформаційні процеси, що відбуваються у сучасному освітньому просторі, зумовлюють розв'язання комплексних соціально-педагогічних завдань, одним з яких є забезпечення наступності між ланками освіти, зокрема дошкільною та початковою. Згідно з чинним законодавством і нормативно-правовими документами саме *наступність* є однією з обов'язкових умов здійснення неперервності здобуття освіти, яка має забезпечити єдність, взаємозв'язок та узгодженість мети, змісту, методів, форм навчання й виховання

відповідно до вікових особливостей дітей суміжних ланок освіти.

Питання наступності дошкільної та початкової освіти розглядають як на державному рівні, так і органи місцевого самоврядування. Одним із завдань педагогічних колективів закладів дошкільної освіти, методичних служб, органів управління є забезпечення наступності дошкільної та початкової освіти, тобто реалізація принципу наступності в системі безперервної освіти.

Наступність у навчанні – це актуальна проблема переходу особистості на якісно